

O HISTORYKACH WARSZAWSKICH

oraz o tym jak uczcić zbliżającą się setną rocznicę odzyskania
przez Polskę Niepodległości.

Spotkanie Komisji Historycznej TPW

z prof. dr hab. **Marianem Markiem DROZDOWSKIM** -

21 listopada 2014 roku

Najważniejszym Gościem spotkania i prelegentem był znany varsavianista prof. M.M. DROZDOWSKI, autor niedawno wydanej książki *Konfraternia warszawskich historyków pod znakiem Klio*, Rytm 2014.

Profesor Marian Marek Drozdowski na spotkaniu Komisji Historycznej TPW

Gośćmi spotkania były też żony wybitnych, zmarłych przedwcześnie, historyków warszawskich: prof. dr hab. Stefana Krzysztofa KUCZYŃSKIEGO (1938-2010) i prof. dr hab. Jerzego SKOWRONKA (1936 -1996). Obie Panie: Irena Kuczyńska i Maria Skowronkowa to absolwentki Wydziału Hi-

storycznego UW, podobnie jak prowadząca zebrania Barbara Petrozolin-Skowrońska – przewodnicząca Komisji.

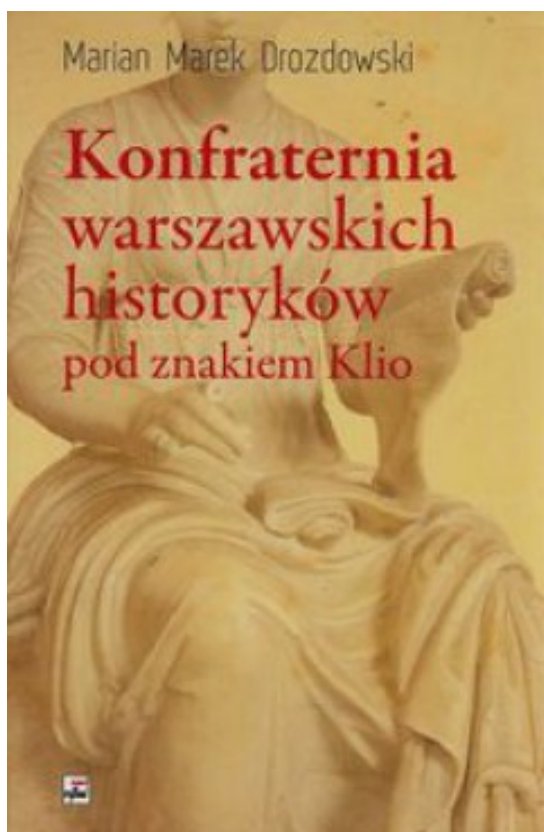
W zebraniu uczestniczył też Prezes Honorowy TPW dr hab. Lech Królikowski.

Prowadząca zebranie przypomniała, że prof. Drozdowski jest współautorem mającej wiele wydań syntezy *Historii Warszawy*, zorganizował Komisję Badania Dziejów Warszawy i przez wiele lat nią kieruje, zorganizował także Katedrę Biografistyki na Uniwersytecie Opolskim i Sekcję Biografistyki przy PTH, jest autorem licznych biografii (m. in. książek o Stefanie Starzyńskim, Ignacym Janie Paderewskim, Władysławie Grabskim, Eugeniuszu Kwiatkowskim, Marcelim Porowskim, Janie Karskim-Kozielskim

– a Jana Karskiego prezentował w Parlamencie Europejskim w styczniu 2014).

Książka o historykach warszawskich wyszła więc spod pióra jednego z najwybitniejszych historyków-varsavianistów, a zarazem specjalistów biografistyki – zasługuje więc na szczególną uwagę. Przewodnicząca Komisji współpracowała z prof. Drozdowskim przy wydaniu „Encyklopedii Warszawy” (PWN 1994; suplement 1996) podkreśliła więc jak cenne było wówczas wsparcie Profesora.

*Najnowsza książka
prof. M.M. Drozdowskiego*

Prezentując wstępnie nową książkę prof. Drozdowskiego poinformowała, że książka zawiera trzydzieści jeden esejów biograficznych poświęconych historykom już zmarłym, a działającym po 1945 roku w Warszawie - nauczycielom i kolegom prof. Drozdowskiego, głównie z Instytutu Historycznego PAN, ale także z Instytutu Historii UW, z Wydziału Prawa i in.

Powstanie książki poprzedziła ciekawa akcja zainicjowana przez prof. Drozdowskiego, realizowana w ramach Towarzystwa Miłośników Historii – był to cykl spotkań poświęconych wybitnym historykom warszawskim odbywających się w Instytucie Historycznym PAN oraz w Muzeum Niepodległości.

Dobór osób, którym poświęcono te spotkania, podobnie jak i dobór sylwetek w książce jest subiektywny – co podkreśla autor we wstępie. Również – eseje biograficzne, choć zawsze zawierające obiektywne, encyklopedyczne informacje o działalności i dorobku - mają charakter subiektywny, zawierają bowiem m.in. wątki opisujące osobiste kontakty Autora z opisywanymi osobami, poniekąd więc zawierają też informacje ważne dla przyszłego biografy prof. Drozdowskiego. Nie jest to wada, lecz zaleta publikacji, która nie jest tylko informacyjną pozycją, lecz także interesującą książką „do czytania”, z której wyłania się obraz problemów, którymi żyło środowisko historyków warszawskich – ważnych dla historii Polski. Układ esejów w książce jest alfabetyczny – poproszony o charakterystykę powojennego środowiska historyków warszawskich – prof. Drozdowski zaprezentował środowisko wg kryteriów pokoleniowych, a sam zaliczył się do pokolenia Października 1956. Szczególną uwagę poświęcił swoim nauczycielom aktywnie działającym w czasie II wojny światowej w strukturach Polskiego Państwa Podziemnego jak Stanisław Herbst, Tadeusz Mantuffel czy Aleksander Gieysztor z BiP KG AK lub Stanisław Płoski – szef Wojskowego Biura Historycznego KG AK. Poświęcił też uwagę zaangażowaniu historyków warszawskich w wydawnictwa „polskiego Października” 1956 i „rewolucję Solidarności” 1980-81, gdy warszawskie środowisko historyków z prof. Tadeuszem Łebkowskim na

czale - w większości opowiadało się za ruchem Solidarności, dotyczyło to też najmłodszych - prof. Stefana K. Kuczyńskiego, wybitnego heraldyka i prof. Jerzego Skowronka, znakomitego znawcy historii XIX wieku (ich doświadczenia naukowe, a zarazem ich „mistrzów” – prof. Ryszarda Kiersnowskiego - partyzanta AK na Wileńszczyźnie i prof. Stefana Kieniewicza - poświęcił M.M. Drozdowski szczególną uwagę na tym spotkaniu).

Wiele też mówił o działalności naukowej i społecznej prof. Stanisława Lorentza, założyciela i długoletniego prezesa TPW, który swoją wiedzą, pasją i działaniami – wspartymi przez TPW – doprowadził do odbudowy Zamku Królewskiego. Przypomniawszy, że Profesor Lorentz postulował konieczność odbudowy wszystkich znaczących zabytków Warszawy, świadczących o jej tożsamości i niepowtarzalnym miejscu w Europie, a należy do nich na pierwszym miejscu Pałac Saski. Profesor postulował, by stulecie odzyskania niepodległości przypadające w 2018 roku Warszawa uczciła odbudowanym Pałacem Saskim, w którym będzie się mieściło Muzeum Historii Polski. Chodzi więc o zachowanie elewacji i bryły Pałacu – ale dostosowanie wnętrza do potrzeb nowoczesnego Muzeum Historii Polski. Prof. Drozdowski postulował, by TPW włączyło się w działania na rzecz odbudowy Pałacu Saskiego na siedzibę Muzeum Historii Polski – tak jak włączyło się kiedyś w działania na rzecz odbudowy Zamku Królewskiego

i by była to realizacja „testamentu” prof. Lorentza; potrzebne jest bowiem działanie obywatelskie, władze muszą widzieć to obywatelskie zaangażowanie, dopiero wówczas można liczyć na sukces. Taki projekt stał się tematem dyskusji i głosowania na spotkaniu.

W dyskusji podkreślano, że Pałac Saski ściśle powiązany był z najważniejszym placem Stolicy, a nawet Polski – miejscem najważniejszych wydarzeń o znaczeniu historycznym, obecnie Placem Piłsudskiego (kiedyś Plac Saski, Sachsenplatz, Saksońska Płocza, Plac Józefa Piłsudskiego, Adolf Hitler Platz, Plac Zwycięstwa i ponownie – Piłsudskiego; poświęcona jest jemu książka „Pamięć nieustająca”, z której twórcami zamierzamy się spotkać; książka była wyróżniona w Konkursie im. prof. Jerzego Skowronka w 2013 roku). Powiązanie Muzeum Historii Polski właśnie z tym historycznym Placem jest w pełni uzasadnione.

W głosowaniu wszyscy zebrani byli za odbudową Pałacu, ale wyłącznie na Muzeum Historii Polski, nie na siedzibę władz czy na cele handlowe i rekreacyjne.

Aleksandra Sheybal - Rostek (członek Komisji Historycznej i Radna m.st. Warszawy) poinformowała o akcji na rzecz odbudowy Pałacu Saskiego prowadzonej przez młodych Internautów, na stronie www.Saski2018.pl. Postulują oni wprawdzie, by w odbudowanym Pałacu Saskim urzędował Prezydent Warszawy i jej władze, ale najbardziej chodzi im – jak się wydaje –

o odbudowę Pałacu i łączą to zadanie właśnie z setną rocznicą odzyskania Niepodległości. Być może uda się ich zjednoczyć wokół idei odbudowy Pałacu na siedzibę Muzeum Historii Polski. Oczywiście w tej sprawie ważny będzie też głos dyrektora tego wirtualnego Muzeum bez siedziby – Roberta Kostro, który – wg informacji prof. Drozdowskiego – jest za takim rozwiązaniem.

Postanowiono więc, doprowadzić do spotkania z młodymi twórcami strony www.saski2018.pl. Aleksandra Sheybal-Rostek zobowiązała się pośredniczyć w kontaktach z młodymi twórcami tej strony.

Ustalono na zakończenie, że w grudniu spotkania Komisji Historycznej nie będzie (wypadało w piątek 19 XII), bo bogaty jest kalendarz spot-

kań grudniowych TPW (m.in. 13 grudnia w Muzeum Niepodległości kolejne spotkanie z cyklu poświęconego ludności cywilnej w Powstaniu Warszawskim). Następne spotkanie więc przewidujemy w 2015 roku – 16 stycznia. Warto też uczestniczyć 17 stycznia w ostatnim spotkaniu TPW z cyklu „Ludność cywilna w Powstaniu Warszawskim” poświęconym powrotom do zrujnowanej Warszawy (Muzeum Niepodległości, godz. 13:00). Przewodnicząca Komisji zachęcała wszystkich interesujących się historią Warszawy do uczestniczenia w tych – świetnie zorganizowanych spotkaniach (duża zasługa Augustyna Dobieckiego!). Szczegółowy program tych spotkań jest na stronie www.tp.w.

(tekst Barbara Petrozolin-Skowrońska, opracowanie Halina Niemiec)

Honorowy Prezes TWP dr hab. Lech Królikowski z córką Aleksandrą Sheybal – Rostek radną m.st. Warszawy

*Wszystkim Członkom, Sympatykom i Gościom
Komisji Historycznej TPW
najlepsze życzenia
na Święta Bożego Narodzenia
oraz na Nowy Rok 2015:
zdrowia, sił, przyjaznej atmosfery
i udanych spotkań pogłębiających naszą wiedzę
o Warszawie,
dokumentujących działania naszego Towarzystwa
i zasługi jego członków
życzą
Barbara Petrozolin-Skowrońska - przewodnicząca
Komisji Historycznej
i Halina Niemiec - sekretarz Komisji Historycznej*

Odbudujmy Pałac Saski! Kopia ze strony: <http://saski2018.pl/historia/>